

DE POSTRYDER

DER PROVINCIË LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt Sinsdags, s' dondersdags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad. Groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad.
 " " " " " 8 fr. buiten " "
 Een blad afzonderlyk " " " " 20 centimen.
 De aankondigingen, per drukregel " " " 15 " "
 De rekamen " " " " 20 " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drucken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le GOUVERNEUR DE LIMBORG, moeten opgenomen worden. Deze laatste voor verschuldene achtervolgende kieren gezeven gemeten voortdeliger een linnen.

TONGEREN, DEN 31 MEI.

Opening der kamer.

Het is vandaag dat de kamer der volksvertegenwoordigers byeenkomt om de onvruchtbaerste sessie te eindigen welke ooit eene belgische kamer gehouden heeft. Het schijnt dat het schouwspel zal beginnen met eene redevoering van M. Rogier die zoo goed mogelijk zal uitleggen hoe de crisis geëindigd is en die de ontkenning zal toeschryven aan het koninglyke voorregt, *hetwelk verontrust was over al de liberaals hervormingen die de regterzy wilde innemen.*

M. Dechamps zal alsdan het afgewezen program voorlezen en ontwikkelen en het regtveerdig, gematigd en voorzienend karakter daarvan doen zien. Onder de sprekers die het woord zullen opnemen noemt men MM. Nothomb, Royer de Behr, de Laet, Bara, Defrè en Dolez.

Men voegt er by dat de ministers zullen verklaren dat zy, volgens de stemming der budgetten zullen oordeelen of zy de portefeuilles zullen behouden of afleggen.

Onze ministerieele dagbladen werpen al de verantwoordelykheid van den toestand op de Kroon. Het is de Kroon, zeggen zy, welke geweigerd heeft het program van het kabinet-Dechamps aan te nemen; het is de Kroon, welke zich verzet heeft tegen de gemeentelyke hervorming; het is de Kroon die alleen, en zonder raedgeving, gedurende vyf maanden, de ministerieele onderhandelingen geleid heeft. De ministers hebben er geen deel aan genomen; zy hebben het regt te eischen, dat men hen geheel buiten zaek late.

Die taal is zoo min moedig, als zy waer en grondwettelyk is.

Zy is niet moedig, want zy wordt ingegeven door den eigenbaet en door de zucht om MM. Frère-Rogier te onttrekken aan de regtveerdige kritieken van de onpartijdige mannen. Zy is niet waer, want geen enkel politiek man, aan de regter- of aan de linkerzy behoorende, of hy weid dat de leden van het doktrinaire kabinet zwaer op de Kroon hebben gedrukt, ten einde haar te heletten, zoowel om een kabinet te vormen uit het linker-centrum, als om een ministerie van zaken, of wel een ministerie samen te stellen met het program Dechamps.

Verder is die taal niet grondwettelyk, want by de onschendbaarheid der Kroon, worden de ministers verantwoordelyk, en de Koning kan geen enkelen akt begraen, noch zelfs eene redevoering uitspreken, noch zelfs eenen brief publick maken, voor welke zyne wettig genoemde ministers niet verantwoordelyk zyn.

Paus Plus IX.

De ziekte van den Paus van Rome, is wèer aan het orde van den dag; de doktrinaire dagbladen werpen geregeld vier of 5 maal per week Plus IX op het doodsbed, om den anderen dag te zien medeelen, dat hy deze of gene processie, deze of gene kerkelyke dienst, heeft bygewoond.

In alle gevallen is de H. Vader min of meer lydend; doch tot nu toe is niet gebleken, dat zyn leven in gevaer verkeerde, doch zeker is het wel, dat men in deze moeilijke omstandigheden, alle die voorzorgen zal nemen welke men nemen kan, om in de eventualiteiten te voorzien.

De dood van Plus IX zou zeker een gewigtig geval in de politiek van Europa zyn; zy kan tot belangrijke gebeurtenissen aanleiding geven, die wy hier nog niet te bespreken hebben.

Dewyl men zich thans zooveel met den edelen Paus bezig houdt, zullen eenige herinneringen uit zyn leven, hoe kort ook, voorzeker den lezer welkom zyn:

« Plus IX, de glorieryke kerkvoogd, is geboren in 1792 uit het oude, maar niet ryke adellyke geslacht van graef Mastai Feretti.

« Joseph Maria bestemde zich eerst voor den militairen stand, doch uit hoofde eener ziekte kon hy in de lyfwacht van den toenmaligen Pius VII niet blijven.

« Nadien legde hy zich op de godgewyde studiën toe, werd abt van Tata Giovanni vertrok voor eene zendelingsreize naar Zuid-Amerika en werd, by zynen terugkeer, benoemd tot directeur van het groote armengesticht San-Michelo, aan den Tiber.

« Leo XII benoemde hem in 1827 bisschop van Spoleto en toen in 1830 de revolutie geest heel Europa beroerde, bleef Mastai's bisdom rustig, zoowel door zyne liefdevolle vermaningen, als door zyne vastberadenheid.

« In 1835 benoemde paus Gregorius, den edelen man

tot bisschop van Imola, alwaer de herinnering aan zyne weldadigheid, aan zyne kristenlycke nog altijd levendig is gebleven.

« In 1833 bevond Mastai zich als pausselyke nuntius te Napels toen de cholera uitbrak, en een protesantsch schryver zegt van hem en op zyn verblyf in die stad doellende: « *de pausselyke nuntius werd de reddende engel der stad.* »

« Mastai trad in 1840 als kardinaal in het H. Kollegie.

« Toen Paus Gregorius overleden was, was hy met de kardinaals Lambruschini, Gizzy en Miara, de kandidaat voor den pausselyken troon, en toen hy gekozen werd, viel de nederige man in omgagt en hy gekomen, zegde hy met tranen in de oogen en met eene stem die van diepe aandoening getuigde:

Ecco indignus servus tuus, fat volentus tuus; ik ben uwe onweerdige dienaar, uwe wil geschiede.

Wat Pius IX als Paus gedaen heeft, wat hy voor het regt en de glorie der kerk heeft geleden zal hem by allen in dankbare en heilige nagelachten doen blyven, en zelfs zyne vyanden kunnen geen kwaed van hem getuigen.

Men schryft uit Genek:

Maendag laetstleden is Z. H. E. de bisschop van Luik, vergezeld van de heeren kanoniken Paetot en Vanderryst, pastoor-deken te Hasselt, by ons aengekomen omtrent 8 uren s' avonds. De straten waren op het schoonst versierd; overal ontdekte men praeltbogen en allerkrugste opschriften; het gansche dorp was in feest. Des anderendaags begon de wyding der nieuwe kerk omtrent 7 uren. Talryke vreemdelingen waren van overal toegesnel om die schoone plegtigheid te woonen, en terzelfder tyd te bewonderen dien praechtigen tempel, opperigt door de vereenigde zorgen der Irave inwooners van Genek, en bunnen dienstvollen onder herder, M. Behen, nu pastoor-deken te Bree. Omtrent elf uren was de kerkwyding geëindigd; dan vormde zyne H. E. W. de kinderen der parochie. Vooreerst sprak zyne H. E. eenige droefgevoelde woorden aan het volk toe. Onmogelyk is het u te verhalen de vaderlyke en aenschiedlyke aanspraak; wy komen er u slechts eene kleine schets van geven. Als eerlyde de koningin van Saba, zoo sprak zyne H. E. Salomon in zyn praechtig pabes een byzoek gang geven, by het zien van al dien bunsten dien hem omringte, van die onbeschryflike wysheid, die op zyn aanzigt uitschone, riep hy uit: Salomon, veel heb ik van u en uwe schoonryk looren spreken; doch het is niets in vergelyking van hetgeen ik van kort by beschouw. — Inspreeklyk zette zyne H. E. heb ik veel van die schoone kerk van Genek hooren spreken; maar nu dat ik met eigen oog alles bemerk, zoo is hetgeen ik ghehoord heb verre onder de waarheid — o welken zegen zal de goede God over Genek zenden; over de tydelyke overheid die zoo wel den herder bygestaan heeft; over alle die inwooners die d'gen nacht wak'veerden om geestelyke en tydelyke overheid by te staen. Heden nog gaen die kinderen, welke ik het Vorstsel g'at'behoenen, geluk en heil over de zedige zame parochie afmerken.

« Nadat alles in de kerk was afgelopen, vereenigde de heer pastoor Tuijens, aan een praechtig gastaal zyne H. E. den achtg'weertighen burgemeester en talryke geestelyken waeronder men bemerkte de heeren dekens van Bilsen en Bree. — Onder het middagsmaal werden er verschuldige gezondheidten voorgesteld. Wy geven hier slechts die, welke zyne H. E. de bisschop droeg aan de heeren Behen, oud-pastoor, den heer burgemeester en mynheer den architect Jaminé van Hasselt. Op de gezondheid van den ieverigen en dienstvollen heer deken Behen, oud-pastoor van deze parochie, op de gezondheid van M. Behen, die de schoone kerk begonnen heeft. Daer hy nogtans niets kon zonder de hulp van den heer burgemeester, zoo begryp ik ook in deze gezondheid die van den achtbaren heer Landmeters, die door zynen wyzen raed, zyne ieverige zorg en ryp overleg zoo veel heeft bygedragen tot het opbouwen van de vermaerde kerk dezer parochie. Lang leve hy nog tot troost van den nieuwen herder, die zoo wel in de voetstappen van M. Behen treedt, tot welzyn van de gansche gemeente. Doch ik mag niet vergeten den geleerden architekt, M. Jaminé, zonder denwelken noch herder, noch burgemeester iets konden verrigten; op de gezondheid dan ook van M. Jaminé, wiens diepzinnige kennissen in de bouwkunde reeds overal bekend zyn.

Des avonds vertrok zyne H. E. de bisschop naar Bilsen. Nooit zal de Genekenaar mit het geheugen verliezen die schoone plegtigheid, waer van hy heden ooggetuigen is geweest.

— In het konvooi, dat dynslag mit Luik naar Duitschland vertrokken is, had in den waggon een jongeling

plaats genomen, welke mit tydverdryf met eene geladene pistool aan te spelen was. Plak tegenover hem zat eene vrouw met een kind op den schoot. Men weet niet goed hoe het kwam, maar in de statie van Chênée gung het schot onklaps af en de kogel vloog tusschen de vrouw en haer kind in het houtwerk; de vrouw werd in de zyde liggelyk gekweld. De onvrywillige dader van dit ongeluk is aengeghoten.

— Men schryft uit Leuven:

Ik acht my gelukkig te kunnen aankondigen dat de heer professor Thomissen zyne kursen verleden donderdag heruomen heeft. Hy is mit de hartelykste toepijching door zyne leerlingen ontvangen geworden. Ook zult gy met vroeg beveruomen dat hy by de heropening der koor er zal tegenwoordig zyn, en er de belangen van uwe armeeuement met eenen nieuwen vyer zal verdedigen.

— Elke maend wordt in den *Moutour* het getal der brieven gemeld, welke by gebruik van ondershare adressen in de schietmand geworpen of aan de verzenders teruggezonden worden; dat dit getal telkenmale vry groot is, zal niemand verwonderen, wanneer men de onwetendheid der landlieden in aanmerking neemt. Zelfer een geval dat heeft plaats gehad, en hetwelk een bewys is dat ons gezegde waerheid bevat: Een persoon keerde mit eene gemeente terug en ontmoette onder weg eene vrouw, die zeer haestlyg voortstaple een stuk papier, by wyze van briefgewooven in de hand houdende. Hy sprak haer aan, vroeg haer waer zy naar toe gung en tot welke bestemming het stuk papier geschikt was, dat zy in de hand hield. Zy zegde spoedig naar het postbureau te loopen met eenen brief voor haeren zoon die soldaat is. — Maer vrouwken, er is geen adre op uwen brief, en kan dus op zyne bestemming niet loomen. — Alah! er moet daer geen adres op staen; myn zoon is soldaat van den koning, en vermits de koning al de brieven open doet welke aan de soldaten gezonden worden, zal men hem wel ter hand stellen; de koning kent mynen zoon zeer goed, want onlangs nog is hy naast hem voorby gegaen. De persoon had de grootste moeite om de vrouw te doen begrypen, dat haer brief het lot van zoo vele andere zou ondergaen, indien er geene aanduiding op geschreven werd.

— Men leest in het *Nieuwsblad van Gheel*: Het weder dat zehi andermaal een geronnen tyd aan den drooggen kant heeft gebouwen, en dat door de aenhoudende noorderwinden in die loop d'zer week zeer koude nachten heeft doen ontstaen, heeft veel invloed gehad op eene groote verbraging der velden hofgewassen. En ware het slechts eene verbraging gebleven, dan zouden de landouwebovoking n' nog op een voorschoot jaer hebben mogen loopen; want alhoewel de graanmoest traagzaam vorderde, kon hy nog ryken opbrengst worden; maar de vorst die in den nacht tuschen maen lag en d'nsdag heeft g'beerscht, heeft in onze veld n' eene treugheerd te weeg gebragt, die by gelieren eene minige deernis heeft doen ontstaen. De aerddoppeloest is gansch bevrozen en de planten die reeds een twee en drie centimeters hoog in loof stonden, liggen geheel zwart tegen den grond. Dit vecher zou een misch tegenlicht en warm weder nog geheeltlyk kunnen herstellen; maar de gerst en de hofkweit, welke dien nacht insgelyks in vele streken zyn bevrozen, zyn een onherstelbaer verlies voor den landman. Ook zyn de boomen in vele hoven sterk door den vorst geraekt, en waerschyntlyk voor alle opbrengst onvallaer.

— Verleden zondag werd er in het dorpje Houdremont by Namen voor de groote mis gebuid, toen de klok reenskaps dwars door de lambruseering heen, uit den toren op den grond viel. Drie personen werden gekweld, waer van eene zoo zwaer, dat men haer onmiddelyk de laetste III. Sakramenten moest toelienen.

— Er heeft zich te Utrecht eene commissie gevormd voor het inzamen van gelden ten behoeve van een geschenk aan te bieden aan III. MM. den koning en de koningin, by gelegenheid van hun aanstaende vyfentwintigjarige huwelykfeest. Men wenscht dit geschenk te doen bestaen in twee zilveren kandelaers, ter waarde van ongeveer 3000 guldens.

— *Onbegrip in Amerika.* — Ene schrikkelike menschen-slagtery heeft in Amerika plaats gehad. Eene depeche meldt dat er een slag, of liever dat verschuldige veldslagen geleverd zyn waerby de Noorderlyken, welke de zegepraed behaald hebben, 40,000 man hebben verloren. Deze tyding is bevestigd geworden door andere depechen. Maar wat hier het ongelukkigste is, is dat de dood van welligt tachtig duizent (80,000) menschen, het amerikaansch geslacht geen stap digter by den vrede schijnt te brengen; de Zouderlingen, ondanks hunne schrikkelike verliezen, nog zeer voorname standplaatsen behouden hebbende.